

ΠΕΡΙΟΔΙΚΗ ΕΚΔΟΣΗ
ΕΝΩΣΗΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΦΟΡΕΙΩΝ
ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ & ΚΑΪΡΟΥ

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ—ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2021

Αρ. Φύλλου 12

Απρίλιος 2021

ΑΝΟΙΞΗ ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΜΟΝΟΝ
ΜΙΑ ΕΠΟΧΗ...

ΜΕΣΑ ΣΕ ΚΟΡΟΝΟΪΟΥΣ ΚΑΙ LOCK-
DOWN, ΦΕΤΟΣ ΤΗΝ ΠΕΡΙΜΕΝΟΥΜΕ
ΟΣΟ ΚΑΜΙΑ ΑΛΛΗ ΧΡΟΝΙΑ!

«Πότε θάρθει η άνοιξη;» αναρωτιέται όλος ο πλανήτης... ο χειμώνας που πέρασε ήταν μοναχικός και βαρύς, κι ας μην έκανε το πολύ κρύο...

Περιμένουμε τις μεγάλες μέρες με τις πολλές ώρες του ήλιου και του γαλάζιου ουρανού, της ήρεμης θάλασσας, περιμένουμε να σφίξουμε ξανά τα χέρια, τις αγκαλιές και τα φιλά με τους αγαπημένους, αν πεις για τα εγγόνια... αχ αυτά τα εγγόνια, πόσο μας έλειψαν... ακόμα και την επιστροφή στο γραφείο ή το μαγαζί περιμένουμε με όποια πίεση κι αν συνεπάγεται αυτή, τις βόλτες χωρίς σκοπό, τα ψώνια, τις επισκέψεις, τα φιλικά και οικογενειακά τραπέζια... και τόσα άλλα που έδιναν νόημα στην καθημερινότητά μας και ήταν όλα 'δεδομένα' μέχρι την περυσινή άνοιξη!

Την περιμένουμε λοιπόν και πάλι, να εγκατασταθεί για τα καλά... να πρασινίσει ο τόπος να γεμίσει αγριολούλουδα,

ο κύκλος των εποχών είναι μία από 'τις σταθερές' που μας επιβεβαιώνει ότι η ζωή συνεχίζεται... δοκιμαστήκαμε, αλλά λειτούργησε και η δύναμη της ομάδας και της προσκοπικής αγάπης, μέσω της πρωτόγνωρης διαδικασίας του zoom και του skype βέβαια – είχαμε όμως κάτι, ελάχιστο σε σχέση με το πραγματικό, να περιμένουμε κάθε εβδομάδα!

Λίγη υπομονή λοιπόν, κοντεύουμε, τελειώνει σιγά, σιγά ο εφιάλτης!

Χριστός Ανέστη!

Περιεχόμενα

Η Φωνή της Σύνταξης	σελ.	1
Περιεχόμενα - Ευχαριστούμε...	σελ.	2
Οι εκδηλώσεις μας	σελ.	3-6
Ου γαρ οίδασι τι ποιούσι - Γιώργος Οικονομίδης	σελ.	7-9
Δωρεές	σελ.	9
Ένα γράμμα για τη Φένυ - Νίνα Λουράντου-Παπαναστασίου	σελ.	10
Αυτοί που έφτγαν	σελ.	11
Γνώρισε τον Πρόσκοπο: 'Perseverance'	σελ.	11
Η Έκπληξη από τους Προσκόπους στους μαθητές των Ελληνικών Σχολείων - Γιάννης Μελαχροινούδης	σελ.	12
Μπύρα ΦΙΞ : Με όνομα "βαρύ" σαν... Ιστορία	σελ.	13-14
Σταυρόλεξο - Δημήτρης Καπαϊτζής	σελ.	15
Κοτεράδα - Βαγγέλης Κατσάνης	σελ.	16-18
Έκατσα και σκέφτηκα - Χρήστος Ευαγγέλου	σελ.	19-21
Σκέψεις...	σελ.	21
Ελληνική Διασπορά - Ματούλα Τομαρά Σιδέρη	σελ.	22-28

Ευχαριστούμε!

Η Ομάδα Συντονισμού θα ήθελε να ευχαριστήσει τα μέλη και τους φίλους που βοηθούν την Ένωση μας, ο καθένας με το δικό του τρόπο...

Όσους δεν ξεχνούν την ετήσια συνδρομή τους, καθώς αυτή αποτελεί το μόνο σταθερό της εισόδημα για την κάλυψη κάποιας Καλής Πράξης, τα τρέχοντα έξοδα σε γραφική ύλη, εκτυπώσεις κλπ. κλπ.

Όσους ανταποκρίνονται στις εκκλήσεις μας για κάθε είδους βοήθεια προς το συνάνθρωπο, με βιβλία, τρόφιμα ή διάφορα είδη πρώτης ανάγκης.

Όσους αναλαμβάνουν να κάνουν έστω και κάποιο τηλεφώνημα εκ μέρους μας γιατί εμείς δεν προλαβαίνουμε.

Όσους τιμούν με την τηλε-παρουσία τους, προς το παρόν, τις εκδηλώσεις και τις δράσεις μας και μας βοηθούνε στην οργάνωσή τους.

Όσους γράφουν για το Ενημερωτικό Δελτίο ή στέλνουν κάποιο ενδιαφέρον κείμενο - ακόμα και όσους επισκέπτονται την ιστοσελίδα μας στο Facebook και αναρτούν μια φωτογραφία ή ένα θετικό σχόλιο,

Όλους, σας ευχαριστούμε πολύ!

Οι εκδηλώσεις μας

- ♦ Η Ενωσή μας έλαβε μέρος στην διαδικτυακή ψηφοφορία του Σώματος Ελλήνων Προσκόπων τον Δεκέμβριο του 2020, για την εκλογή εκπροσώπων (Συστημάτων, Επιτροπών Κοινωνικής Συμπαραστάσης, Ενώσεων Παλαιών Προσκόπων) των Περιφερειών της Γενικής Εφορείας στη Γενική Συνέλευση του Σ.Ε.Π. 2021-2022. Από την Περιφερειακή Εφορεία Αποδήμων, μελών Ενώσεων Παλαιών Προσκόπων, εκλέχτηκε η Υπαρχηγός Δράσεων της Ένωσής μας, Μεταξούλα Φιλιππάτου.
- ♦ Συνεχίστηκαν οι τακτικές, εβδομαδιαίες συναντήσεις των μελών, 18:30 – 20:30, μέσω τηλε-διασκέψεων, σε τρεις τηλε-ενωμοτίες που εκπροσωπούν τους Προσκόπους, Αεροπροσκόπους και Ναυτοπροσκόπους, κάθε εβδομάδα μ' ένα καινούργιο θέμα:

Τρίτη: ΟΙ ΤΑΡΑΝΔΟΙ (δυνατοί και χρήσιμοι)

Πέμπτη: ΟΙ ΑΕΤΟΙ (έξυπνοι και θαρραλέοι)

Παρασκευή: ΤΑ ΔΕΛΦΙΝΙΑ (φίλοι και προστάτες)

Δεκέμβριος '20 -Ιανουάριος '21:
**γιορτάσαμε 'έξ αποστάσεως' τα Χριστούγεννα, την Πρωτοχρονιά
και τα Θεοφάνεια**

Την Πρωτοχρονιά, σε πείσμα των περιστάσεων, **είχαμε και λαχνό και βεγγαλικά – προβάλαμε βίντεο με στιγμιότυπα από την τριετή δράση της Ένωσής μας 2017 – 2020**

Φεβρουάριος: **Γιορτάσαμε πανηγυρικά την προσκοπική
'Ημέρα Σκέψης'**

**ΤΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΩΝ ΤΗΛΕ-ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ
ΕΝΩΣΗΣ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ
Π.Ε. ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ & ΚΑΪΡΟΥ
ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2020 - ΜΑΪΟΣ 2021**

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2020

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΠΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΜΑΣ ΖΩΗ ΣΤΗΝ ΑΙΓΥΠΤΟ

όλα τα μέλη

“ΕΥΓΝΩΜΟΣΥΝΗ” όλα τα μέλη

“Η ΑΥΤΟΦΑΓΙΑ” εισήγηση: Χρήστος Αντωνίου

ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2020

“ΠΩΣ ΒΙΩΝΟΥΜΕ ΤΟΝ ΕΓΚΛΕΙΣΜΟ” εισήγηση: Δημήτρης Καπαϊτζής

“ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ: Ο ΑΗ ΒΑΣΙΛΗΣ ΚΑΙ Ο ΑΓΙΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ”

εισήγηση: Χρήστος Ευαγγέλου

ΙΑΝΟΥΑΡΙΟΣ 2021

“ΤΑ ΘΕΟΦΑΝΕΙΑ – ΙΟΡΔΑΝΗΣ ΠΟΤΑΜΟΣ” εισηγήσεις: Τόλης Χατζηϊωάννου – Μεταξ. Φιλιππάτου

“ΟΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΙΚΕΣ ΜΑΣ ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ” (προσκοπικές και άλλες) ΑΝΑ ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ – όλα τα μέλη

“ΔΙΑ ΒΙΟΥ ΜΑΘΗΣΗ – Η ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ ΚΙ ΕΓΩ” εισηγήσεις: Μεταξία Φιλιππάτου – Τάκης Σφακιανόπουλος

“ΔΙΑΒΑΖΩ ΓΙΑ ΜΕΝΑ, ΔΙΑΒΑΖΩ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΛΛΟΥΣ” εισήγηση: Μεταξία Φιλιππάτου

ΦΕΒΡΟΥΑΡΙΟΣ 2021

“Η ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΙΜΟΥ ΧΡΟΝΟΥ ΜΑΣ” εισήγηση: Μεταξία Φιλιππάτου – Τάκης Σφακιανόπουλος

“ΑΝΟΧΗ” εισήγηση: Σπύρος Καμαλάκης

“ΗΜΕΡΑ ΣΚΕΨΗΣ”: Η ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΠΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΚΙΝΗΣΗ ΚΑΙ ΕΜΕΙΣ ΟΙ ΠΑΛΑΙΟΙ ΠΡΟΣΚΟΠΟΙ – βιντεο-παρουσίαση – επεξεργασία: Μεταξία Φιλιππάτου – Τάκης Σφακιανόπουλος

“ΜΑΘΑΙΝΟΝΤΑΣ ΑΠΟ ΤΗ ΦΥΣΗ”... τρεις παρουσιάσεις: Χρήστος Αντωνίου – Αλίκη Παπαϊωάννου – Γιάννης Οικονομίδης

ΜΑΡΤΙΟΣ 2021

“ΕΝΩΜΟΤΙΕΣ: ΤΑ ΜΑΚΑΡΟΝΙΑ ΝΑ ΕΙΝΑΙ ΜΙΣΚΟ” – Η ΜΑΓΕΙΡΙΚΗ ΣΗΜΕΡΑ, Η ΠΕΙΝΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ εισηγήσεις: Μεταξία Φιλιππάτου – Τάκης Σφακιανόπουλος – Τόλης Χατζηϊωάννου – Αλίκη Παπαηλιού

“ΤΙΜΟΥΜΕ ΤΗΝ ΗΜΕΡΑ ΤΗΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ” εισηγήσεις: Μεταξία Φιλιππάτου – Μαρία Καραχάλιου - Γιάννης Μελαχροινούδης

ΔΙΑΛΕΞΕ ΤΗΝ ΗΛΙΚΙΑ ΣΟΥ”: ΥΓΙΗΣ ΚΑΙ ΕΝΕΡΓΗ ΓΗΡΑΝΣΗ εισηγήσεις: Μυρτώ -Μαρία Ράγγα, ψυχολόγος, - Χρήστος Ευαγγέλου

“ΕΠΕΤΕΙΑΚΗ ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΓΙΑ ΤΟΝ ΕΟΡΤΑΣΜΟ ΤΗΣ 25^{ης} ΜΑΡΤΙΟΥ” εισηγήση από τον ιστορικό κ. Ιωάννη Αντωνόπουλο

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2021

“ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΨΕΜΑ” (Πρωταπριλιά και το ψέμα στη ζωή μας) εισηγήση: Χρήστος Ευαγγέλου

“ΠΕΙΡΑΤΙΚΗ ΒΡΑΔΙΑ” (ο Προσκοπικός Νόμος δραματοποιημένος) επεξεργασία: π. Γενικός Έφορος Χ. Βογιατζής και Μιχαλής Σιδερίδης

“ΑΞΙΟΚΡΑΤΙΑ, ΑΞΙΟΠΡΕΠΕΙΑ, ΣΤΑΘΕΡΟΤΗΤΑ, ΤΙΜΙΟΤΗΤΑ” εισηγήση: Σπύρος Καμαλάκης

“ΟΔΕΥΟΝΤΑΣ ΠΡΟΣ ΤΟ ΠΑΣΧΑ” εισηγήση: Καλλινίκη Λασκαρίδου και αποσπάσματα από το έργο “Υμνοι Αγγέλων Έργα Ανθρώπων”

“ΜΕΓΑΛΗ ΤΡΙΤΗ ΜΕ ΤΟ ΜΟΝΑΔΙΚΟ ΦΑΙΝΟΜΕΝΟ ΤΗΣ ΡΟΖ ΠΑΝΣΕΛΙΝΟΥ” εισηγήσεις: Μαρίνα Κορνιλάκη – Αλίκη Παπαηλιού, και τρία μουσικά κομμάτια με πλήκτρα (Τ. Σφακιανόπουλος), φωνή (Σμαράγδα Λουράντου, κλαρίνο (Κώστας Πολίτης)

ΜΑΪΟΣ 2021

Πέμπτη 13/05: 7:00 μ.μ. “Η ΥΓΕΙΑ ΤΗΣ ΜΗΤΕΡΑΣ ΑΠΟΤΕΛΕΙ ΕΝΑ ΣΗΜΑΝΤΙΚΟ ΠΑΡΑΓΟΝΤΑ ΓΙΑ ΜΙΑ ΚΑΛΥΤΕΡΗ ΚΟΙΝΩΝΙΑ” εισηγήση: καθηγήτρια κ. Νίνα Καλαβά-Μυλωνά

Πέμπτη 20/05 7:00 μ.μ. ‘ΠΑΜΕ ΜΟΥΣΕΙΟ;’ (Ημέρα Μουσείων 18/05): εισηγήση: Νάνσυ Ανδρουτσοπούλου, ξεναγός, για την αποστολή του σύγχρονου μουσείου, και ‘εικονική ξενάγηση του Προσκοπικού Μουσείου Σ.Ε.Π.

Πέμπτη 27/05 19:00 μ.μ. ‘ΠΑΡΚΑ ΤΣΕΠΗΣ’ εισηγήση: π. Έφορος Περιβάλλοντος Σ.Ε.Π. Κώστα Τάτση

Τ Ε Λ Ο Σ ΘΕΜΑΤΙΚΩΝ ΤΗΛΕ-ΣΥΝΑΝΤΗΣΕΩΝ

Ένα στιγμιότυπο από την τηλεσυνάντηση της 20 Απριλίου 2021

ΙΟΥΝΙΟΣ:

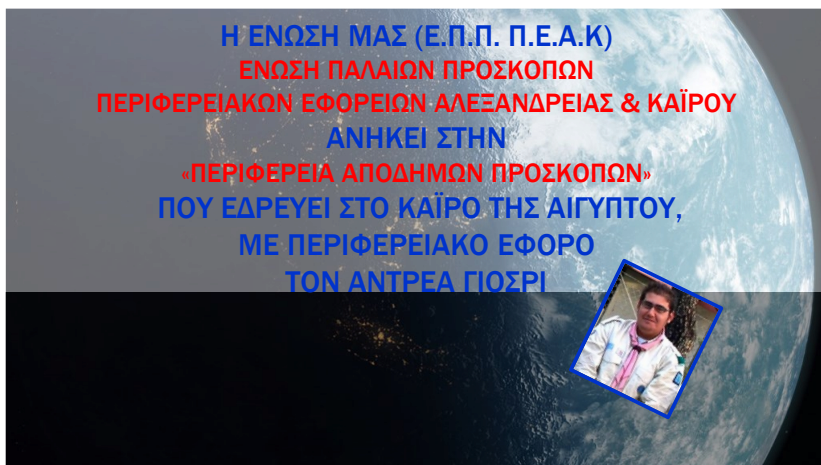
Πέμπτη 3/06, 19:00

ΟΛΟΜΕΛΕΙΑ Αποχαιρετούμε την Προσκοπική Χρονιά 2020-2021

ΝΕΑ ΠΡΟΣΚΟΠΙΚΗ ΧΡΟΝΙΑ 2021-2022

Πέμπτη 23 Σεπτεμβρίου 2021: Έναρξη Προσκοπικής Χρονιάς 2021 -2022
(δια ζώσης ή διαδικτυακά)

Τετάρτη 20 Οκτωβρίου 2021: Αρχαιρεσίες για την νέα Ομάδα Συντονισμού
της Ένωσης

Ου γαρ οίδασι τι ποιούσι

Γράφει το μέλος Γιώργος Οικονομίδης, φιλόλογος

Αν πριν 2.000 χρόνια, όταν ο άπιστος Θωμάς αντίκρυσε τον αναστάντα Ιησού και για να πεισθεί ότι πραγματικά ήταν αυτός, ζήτησε «να θέση των δάκτυλόν του επί τον τύπον των ήλων» φαντάζεστε πόσο περισσότεροι είναι σήμερα οι άπιστοι Θωμάδες. Στην ταραγμένη εποχή μας, πολλαπλασιάστηκαν και θέριψε η αμφισβήτηση, όχι μόνο για την Ανάσταση του Θεανθρώπου αλλά και για όλες τις αξίες, τις παραδόσεις, τις αρχές και τους ηθικούς κανόνες που διέπουν τη ζωή μας.

Έχουν εκδοθεί δεκάδες βιβλίων, γραφτεί εκατοντάδες φλογερά άρθρα και διατυπωθεί θεολογικές και φιλοσοφικές θεωρίες για τη σταύρωση, την ταφή και την ανάσταση του Ιησού Χριστού. Του «δογματικού Χριστού» της Χριστιανικής μας Πίστης που διωκόμενος, λέει στους κατηγόρους του: «Ουκ ήλθον καταλύσαι» αλλά πληρώσαι τον νόμο», αλλά κι εκείνου του Χριστού που ακατάπαυστα ψηλαφεί η ακαδημαϊκή έρευνα, για να βρει κάτι διαφορετικό, κάτι ανατρεπτικό.

Ένας απλός άνθρωπος του λαού ήταν ο Ιησούς, μαραγκός, χωρικός ή στιδίηποτε άλλο, με θεία έμπνευση, που δίδασκε την βασιλεία του Θεού και προσπαθούσε να νουθετήσει, καθοδηγώντας τους απλούς ανθρώπους στην ηθική, γεγονός που τον μεταμόρφωσε «σε υιό του Θεού», αίροντα την αμαρτία του κόσμου. Υπήρξε ο Χριστός μας ένας θείος κοινωνικός μεταρρυθμιστής, ο οποίος μέσα από την ανθρώπινη απλότητα του έρχεται ενάντιος στην γήινη εξουσία και την αμαρτία, όχι μόνο ως άνθρωπος αλλά και ως όραμα και ως πνεύμα που διαθέτει θαυματουργό δύναμη, τρισυπόστατη και ομοούσια.

Εις επίρρωσιν, ο Απόστολος Παύλος, πολλά χρόνια μετά τον θάνατο του Χριστού γράφει στην Α' προς Κορινθίους επιστολή του: «Ο Κύριος απέθανεν υπέρ των αμαρτιών ημών, και ότι εγήγερται την τρίτη ημέρα κατά τας γραφάς». Επίσης, την ημέραν της Πεντηκοστής το 33 μ.Χ. ο Απόστολος Πέτρος στα Ιεροσόλυμα είπε για τον Ιησού τον Ναζωραίο «όν ο Θεός ανέστησε, λύσας τας οδύνας του θανάτου» με αποτέλεσμα να πιστέψουν εκείνη την ημέρα και να βαπτιστούν στον Ιορδάνη, 3.000 άνθρωποι.

Όλες οι οικουμενικές σύνοδοι από το 325 μέχρι το 787 της Νίκαιας που έλυσε την διαμάχη των εικόνων, ασχολήθηκαν με την τριαδική υπόσταση της

θεότητας και την ενσάρκωση του θείου λόγου, δηλαδή την αληθινή φύση του Χριστού. Το σύμβολο της πίστεως είναι η συνοπτική εικόνα της Ορθοδοξίας, και η ουσία, το συμπέρασμα όλων αυτών των συνάξεων.

Γεγονός αδιαμφισβήτητο πάντως είναι όταν διαμορφώνεται μία θρησκεία, χρειάζεται πολύς χρόνος για να μπορέσει να παγιωθεί. Το ίδιο συνέβη και με τη θρησκεία μας, με το εξής αξιοπερίεργο. Μολονότι οι Ρωμαίοι αρχικά καταπολέμησαν μαζί με τους Εβραίους αρχιερείς τον Ιησού και τους Αποστόλους, οι Ρωμαίοι ήσαν πάλι εκείνοι που εμπέδωσαν την Χριστιανική θρησκεία, μέχρι βέβαια τη δημιουργία του Σχίσματος του 1054. Οι Ευαγγελιστές μας επίσης έγραψαν τα Ευαγγέλια τους 40 χρόνια αργότερα, μετά τον θάνατο του Χριστού, εκφράζοντας τις θεολογικές τους απόψεις και ερμηνεύοντας τις Εβραϊκές Γραφές. Παρά τις μικροδιαφορές τους, οπωσδήποτε συνετέλεσαν κι αυτοί στην εμπέδωση της θρησκείας μας.

Με το αναντίρρητον λοιπόν «Ανάσταση Χριστού θεασάμενοι» εμμένουμε στην πίστη μας. Η θρησκεία προϋποθέτει ελεύθερη βούληση. Ποτέ καταναγκασμό. Με το Πάσχα καταργείται ο θάνατος και θριαμβεύει η ζωή. Ο θάνατος και η Ανάσταση του Κυρίου είναι το «τρόπαιο» του Χριστιανισμού. Απ' αυτό το τρόπαιο, οι υμνωδοί του Χριστιανισμού εμπνεύστηκαν το «τροπάριο» που σάλπισε στην οικουμένη την νίκην του θανάτου από το θάνατο, τοις εν τοις μνήμασιν ζώην χαρισάμενος.

Το Πάσχα για μας τους Ορθόδοξους Χριστιανούς όλων των ηλικιών, τους Έλληνες, για μας τους προσκόπους, τις οδηγούς, τα λυκόπουλα, τα πουλάκια, είναι η ΕΛΠΙΔΑ, η ΥΠΟΜΟΝΗ, η ΑΙΣΙΟΔΟΞΙΑ. Η Προσκοπική μας ιδεολογία υπήρξε μία θεωρία ευσυνειδησίας, θεραπείας μολυσμένων συνειδήσεων και ενάσκησης καλού πνεύματος, ευγενών πράξεων αλληλεγγύης και φιλαλληλίας. Τα άτομα που ενστερνίστηκαν αυτές τις ιδέες, εγώ πιστεύω πώς λειτουργούν με ένα είδος μυσταγωγικού τρόπου που τα ενδυναμώνει και τα ενώνει στο καλό. Τολμώ να πω αναλύοντας τις λέξεις, ότι ο Προσκοπισμός είναι μία θρησκεία. Θρήσκω σημαίνει νού και οι μετέχοντες και κάτοχοι του προσκοπικού πνεύματος έχουν κατά νου κάποια είδωλα ανιδιοτέλειας και προσφοράς, ιδανικά στα οποία προσβλέπουν και λειτουργούν, εκκινώντας από την τρυφερή ηλικία του μικρού παιδιού και εμπεδώνοντας τα στερεότερα σε ωριμότερες ηλικίες. Η προσμονή του Πάσχα, τα Πάθη του Χριστού, κατευνάζουν τον άνθρωπο.

Και δεν είναι μόνο προνόμιο των ποιητών το Πάσχα, η ζωή, η άνοιξη, ο έρωτας με τους συμβολισμούς τους. Δεν είναι μόνο ο Σολωμός, ο Ελύτης ο Παπαδιαμάντης, ο Παλαμάς και τόσοι άλλοι που υμνούν το Πάσχα, την Άνοι-

ξη της ψυχής και της διάνοιας. Δεν είναι μόνο ο ΙΟΥΔΑΣ ο δυσεβής που μεσολάβησε στο δράμα του Θεανθρώπου και την λύση του, ούτε μόνο η τραγική μάνα ΠΑΝΑΓΙΑ που συμβολίζει τον πόνο των μοναχών όλου του κόσμου. Κι' αναφέροντας την ΠΑΝΑΓΙΑ με τις χιλιάδες προσηγορικά και τις χιλιάδες άγιες ιδιότητες, ας μνημονεύσουμε από το βίο της «τα Εισόδια» που αγιογράφησε ο Φώτης Κόντογλου, στο τέμπλο του παρεκκλησίου του Σπετσεροπούλειου Ορφανοτροφείου στο Κάιρο, με όλες τις άσβηστες και περιδεείς αναμνήσεις που το συνδέουν με τα προσκυνήματα, της δεήσεις και την ευσέβεια των αδερφών μας που γεννήθηκαν και έζησαν στο Κάιρο. Δεν είναι λοιπόν μόνον αυτοί.

Είμαστε και όλοι εμείς που προσβλέπουμε στο Άγιο Πάσχα να μεσιτεύσει, να συνδράμει στην λύση των προβλημάτων, την χαρά, την ευφρόσυνη και την λύτρωση από την σκληρή παραδοσιακή σχέση κυριάρχου-υποτελούς, που κηρύσσει την ισότητα όλων των ανθρώπων, με ίσα δικαιώματα και ίσες υποχρεώσεις. Αυτή η ισότητα είναι το μήνυμα της Ανάστασης, του Πάσχα, συνοδευόμενο από το άλλο μήνυμα από τους αγγέλους στις γυναίκες που πήγαν στο μνήμα για να θρηνήσουν τον νεκρό: «Μη φοβείσθε, ουκ έστιν ώδε, είπατε τοις μαθηταίς αυτού, ότι ηγέρθη εκ των νεκρών.» - Χριστός Ανέστη. Διότι αν δεν αναστήθηκε όπως κηρύζανε σε όλο τον κόσμο οι Απόστολοι, τότε μάταια είναι τα κηρύγματα, άσκοπη η πίστη μας και φρούδες οι ελπίδες μας.

Χριστός Ανέστη και πάλι.

ΔΩΡΕΕΣ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

40,00 € εις μνήμη **Θωμά Νάκα**

40,00 € εις μνήμη **Φερενίκης Παπαθεοδοσίου**

προς ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΠΡΟΝΟΙΑ ΣΥΝΔΕΣΜΟΥ ΑΙΓΥΠΤΙΩΤΩΝ ΕΛΛΗΝΩΝ (Σ.Α.Ε.)

ΔΩΡΕΕΣ ΠΡΟΣ ΤΗΝ ΕΝΩΣΗ

265,00 € από **Παπαδούρη Μιχάλη**

50,00 € εις μνήμη **Παπαθεοδοσίου Φερενίκης** από

Λουράντου-Παπαναστασίου Νίνα

50,00 € εις μνήμη **συζύγου του Μαρίας από Καραβατάκη Νίκο**

Ένα γράμμα για την Φένη από την φίλη της Νίνα

Αγαπημένη μου φίλη Φένη,

Τελευταία φορά που μιλήσαμε ήταν τις παραμονές της Πρωτοχρονιάς για να ανταλλάξουμε θερμές ευχές. Έμαθα ότι, όπως κάθε χρόνο, έτσι κι εφέτος ανήμερα του Νέου Χρόνου, απόλαυσες και την περιφήμη Συναυλία της Βιέννης. Κι ενώ όλοι μας και προ πάντων συγγενείς και επιστήθιοι φίλοι ελπίζαμε πως ο Νέος Χρόνος θα μας αποζημίωνε ψυχολογικά και ηθικά γι' αυτά που μας συνέβησαν το 2020 ήλθε το συγκλονιστικό νέο.

«Η αγαπημένη μας Φένη έφυγε για το ταξίδι χωρίς γυρισμό!» Σοκαρίστηκα σε τέτοιο βαθμό που δεν μπορούσα να το πιστέψω. Επίσης λόγω των μέτρων αποκλεισμού δεν ήταν δυνατόν να έλθω να σε αποχαιρετήσω και να σου εκφράσω τα συναισθήματά μου. Σε σκεπτόμουν συνέχεια και ζούσα με την ωραία σου ανάμνηση. Σε μελετούσα στην προσευχή μου και επιδίωκα να ταξιδεύω στο παρελθόν και να ξαναζώ αυτά που ζήσαμε μαζί. Είχα την τύχη να σε γνωρίσω πριν αρκετά χρόνια στο σπίτι των κοινών μας και εξαιρετικών μας φίλων Γρηγόρη και Γιολάντας με τον χαριτωμένο γιό τους Κωνσταντίνο.

Εκείνο που μας έφερε κοντά και που εξετίμησα ιδιαίτερα σε σένα ήταν όταν μου γνώρισες πως είχες παντρευτεί Έλληνα της Αιγύπτου τον αγαπημένο σου Θεοδόση. Εκφραζόσουν με τόση αγάπη, εκτίμηση και σεβασμό για τον Ελληνισμό της Αιγύπτου που ούτε Ελληνίδα Αιγυπτιώτισσα να ήσουν. Συμμετείχες στα δρώμενα κυρίως της Γυναικείας Συντροφιάς του Συνδέσμου Αιγυπτιωτών Ελλήνων (ΣΑΕ) αλλά είχες αδυναμία στις δραστηριότητες της Ένωσης Παλαιών Προσκόπων Καΐρου. Έδειχνες πάντα μεγάλη αγάπη και σεβασμό σε αυτούς τους φορείς και εκτιμούσες την δυναμική και ποιοτική εργασία των Γυναικών που συνέβαλαν στην επιτυχία των συναντήσεων, εκδηλώσεων, εκδρομών και γενικά όλων των δραστηριοτήτων τους. Επίσης ήσουν πάντα ευπροσήγορη, γενναιοδωρη και υποστήριζες το ωραίο που τόσο ήθελες να μοιράζεσαι με τους αγαπημένους σου ανθρώπους. Όταν συναντιόμασταν με τους κοινούς μας φίλους τότε σε συνεστίασεις, ή σε βόλτες και ωραίους περιπάτους δεν έλειπαν τα ωραία θέματα για συζήτηση. Έτσι ζούσα από κοντά τα θετικά στοιχεία του χαρακτήρα σου. Αξέχαστο θα μου μείνει και το υπέροχο ταξίδι μας πριν δέκα χρόνια στην όμορφη Κωνσταντινούπολη.

Δεν ξεχνώ επίσης που προσπαθούσες να με πείσεις να μη κουράζομαι γενικά, αφού είχα δουλέψει τόσα χρόνια, αλλά να φροντίζω, σαν συνταξιούχος, να απολαμβάνω την ζωή, που είναι δυστυχώς, λίγη. Δεν είχες άδικο σε αυτό.

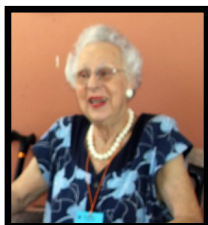
Φένη μου ας είναι αναπαυμένη η ψυχούλα σου κοντά με αυτή του αντρούλη σου. Είμαι σίγουρη πως όσοι και όσες σε γνώρισαν δεν θα σε ξεχάσουν. Πόσο μάλλον οι φίλοι και τα μέλη της Ένωσης Παλαιών Προσκόπων Αλεξανδρείας και Καΐρου που τόσο σε αγαπήσανε και αγάπησες και που αυτός ο χαιρετισμός θα μείνει στην ιστορία του. Και όπως έλεγε ο ποιητής μας Ουράνης, όταν θυμόμαστε αυτούς που μας φεύγουν είναι σαν ευρίσκονται δίπλα μας. Καλή μας αντάμωση Φένη μου και Ευχαριστώ για τις όμορφες στιγμές και συμβουλές που μου χάρισες. Η φίλη σου, **Νίνα Παπαναστασίου**

ΕΠΕΣΤΡΕΨΑΝ ΣΤΟ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟ

Δεν πέθανες, αδιάφορο οι μήνες αν περνάνε:
Τότε οι νεκροί πεθαίνουνε, όταν τους λησμονάνε!

ΦΕΡΕΝΙΚΗ (ΦΕΝΗ) ΠΑΠΑΘΕΟΔΟΣΙΟΥ (1932 – 2021)

Η αγαπητή μας Φένη, είχε παντρευτεί Έλληνα της Αιγύπτου. Εκφραζόταν πάντα με πολλή αγάπη, εκτίμηση και σεβασμό για τον Αιγυπτιώτη Ελληνισμό και συμμετείχε δυναμικά στις δραστηριότητες της Ένωσης μας, τις οποίες απολάμβανε με ενθουσιασμό αλλά και με πνεύμα

Εκτιμούσαμε, επιζητούσαμε σχεδόν, την άποψη και την κριτική της ως ένα μέτρο και μία αυτό-αξιολόγηση της

δράσης μας!

Ήταν γενναιόδωρη και υποστήριζε το ωραίο, συμπεριλαμβανομένων και των ωραίων συζητήσεων. Με δημιουργικές ιδέες και διάθεση να ανεβάσει το κύρος της Ένωσή μας μεταξύ των φίλων της, στάθηκε κοντά μας, με ευγένεια και διακριτικότητα.

Θα μας λείψεις ειλικρινά Φένη, αλλά δεν μπορείς παρά να συνεχίσεις να είσαι ανάμεσα μας με την τόσο έντονη παρουσία σου στο περιβάλλον της Ένωσής μας!

ΘΩΜΑΣ ΝΑΚΑΣ (1944 - 2021)

Ο αγαπημένος μας Θωμάς έφυγε μακριά μας μέσα στις δύσκολες συνθήκες της πανδημίας με ό,τι αυτό συνεπάγεται. Θα θυμόμαστε πάντοτε, το γλυκό του χαμόγελο, την διακριτική του ευγένεια, τον μελιχίο χαρακτήρα του. Το ενδιαφέρον του για τον συνάνθρωπο ήταν έντονο και ειλικρινές και η πρόθεσή του πάντα να προσφέρει.

Χωρίς προηγούμενη προσκοπική εμπειρία, φόρεσε το προσκοπικό μαντήλι με αγάπη και εκτίμηση για τις αρχές και τα ιδανικά μας, αφού έδωσε την Υπόσχεσή του ως παλαιός πρόσκοπος κατόπιν ειδικής έγκρισης από την Διοίκηση του Σ.Ε.Π. και ως αναγνώριση για την ακούραστη προσφορά του στην Δομή Μεταναστών στον Άλιμο στην οποία συμμετείχε και το Σώμα Ελλήνων Προσκόπων. Σ' ευχαριστούμε Θωμά για την αφοσίωσή σου και όσα μας πρόσφερες όσα σε είχαμε κοντά μας. Καλό Παράδεισο και καλή ξεκούραση από τα βάσανα τούτου του κόσμου!

Γνωρίστε τον Πρόσκοπο που ονόμασε το όχημα της NASA μόλις προσγειώθηκε στον Άρη

Αρθρογραφος: Ομάδα Σύνταξης
Ημ/νια Έκδοσης: 19/02/2021
Κατηγορίες: [Κόσμος](#)

Ο Alex Mather, ένας 13χρονος Πρόσκοπος από το Σπρίνγκφιλντ της Βιρτζίνια, έλαβε μέρος και κέρδισε [στο διαγωνισμό που διοργάνωσε η NASA](#) για την ονομοτοδοσία του νέου οχήματος που προσγειώθηκε στον Άρη, την Παρασκευή 19 Φεβρουαρίου.

Το όνομά αυτό είναι: **Perseverance** (=Επιμονή) και επιλέχθηκε ανάμεσα σε πάνω από 772.000 συμμετοχές από μαθητές από ολόκληρο τον κόσμο. Από την Ελλάδα συμμετείχαν 652 μαθητές!

Ο Alex δήλωσε: «Περίεργια. Διορατικότητα. Πνεύμα. Ευκαιρία. Αν το σκεφτείτε, όλα αυτά τα ονόματα των περασμένων οχημάτων που πήγαν στον Άρη. Είναι ιδιότητες που έχουμε ως άνθρωποι. Έχουμε το πνεύμα και τη διορατικότητα για να εξερευνήσουμε τη Σελήνη, τον Άρη και ακόμη πιο πέρα..... Εμείς ως άνθρωποι εξελιχθήκαμε ως πλάσματα που θα μπορούσαν να μάθουν να προσαρμόζονται σε οποιαδήποτε κατάσταση, ανεξάρτητα από σε πόσο σκληρό περιβάλλον ζούμε. Είμαστε ένα είδος εξερευνητών και θα αντιμετωπίσουμε πολλές αποτυχίες στο δρόμο για τον Άρη. Ωστόσο, μπορούμε να επιμένουμε. Εμείς, όχι ως έθνος αλλά ως άνθρωποι, δεν θα τα παρατήσουμε.»

Η Έκπληξη από τους Προσκόπους στους μαθητές των Ελληνικών Σχολείων

*Γράφει ο Γιάννης Μελαχροινούδης,
Αρχηγός Συστήματος Προσκόπων Καΐρου*

Η Προσκοπική Κίνηση είναι η μεγαλύτερη παγκόσμια εθελοντική, εξωσχολική διαπαιδαγωγική κίνηση, ανοικτή σε όλους. Μια Κίνηση με Αξίες Ζωής. Μια Κίνηση που με βάση το παιχνίδι, τη ζωή στην ύπαιθρο, την αυτογνωσία και την αυτό-εκπαίδευση δίνει σε κάθε παιδί ωφέλιμα βιώματα και νέες εμπειρίες.

Μια Κίνηση που περισσότεροι από 2.000.000 Έλληνες μέχρι σήμερα έχουν γνωρίσει το έργο της και υποστηρίζουν την εξάπλωση της Προσκοπικής Ιδέας ως τρόπου ζωής. Μια Κίνηση που κάνει πράξη το καθήκον προς την κοινωνία και πρωτοστατεί στην βελτίωση της ποιότητας ζωής, με μια σειρά από δράσεις. Μέσα σε αυτό το πλαίσιο οι Ανιχνευτές του Καΐρου οργάνωσαν μια «δράση προσφοράς» της οποίας, την πρώτη φάση, υλοποίησαν την Κυριακή 31 Ιανουαρίου 2021.

Μετά από σχετική συνεννόηση έλαβαν την άδεια από τους προϊστάμενους της Εφορείας εκπαιδευτηρίων της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου κ.κ. Μ. Γκρουνστεϊν και Α. Ρούσσο για την δημιουργία 3 «επιδαπέδων» παιχνιδιών, για να «γεμίζουν» όμορφα την ώρα τους οι μαθητές των Σχολείων μας και τα παιδιά της παροικίας μας. Τα γνωστά παιχνίδια «φιδάκι» και «κουτσό», μαζί με το ευρηματικό νέο παιχνίδι «πάτα σωστά», τοποθετήθηκαν στην αυλή του Ελληνικού Συγκροτήματος στην Ηλιούπολη και περιμένουν τους μαθητές για να παίξουν.

ΕΥΓΕ στους 9 Ανιχνευτές που συμμετείχαν σε αυτή την εύστοχη δράση, Γιώργο Α., Σταύρο, Άλι, Φωτεινή, Γκάννα, Ναμίρ, Βέρα, Αγάπη και Γιούσεφ, καθώς και στον πρόεδρο της Συνόδου και τον Ο.Ε. Γιώργο Α., Σταύρο, Φωτεινή, Γκάννα και Ναμίρ, και στον Αρχηγό της Κοινότητας Ανιχνευτών Έντζι.

Το επιτελείο του Συστήματος Προσκόπων Καΐρου, εκφράζει τις ευχαριστίες του προς τους δύο Κοινοτικούς Επιτρόπους κ.κ. Μ. Γκρουνστεϊν και Α. Ρούσσο (Εφόρους Εκπαιδευτηρίων) και τους Παλαιούς Προσκόπους Καΐρου, για την κατανόηση, έγκριση και συνεργασία.

Τέλος, το Επιτελείο του Συστήματος συγχαίρει τους Ανιχνευτές για την όμορφη αυτή πρωτοβουλία και προσφορά.

Και λίγη ιστορία!

Μπύρα Φιξ: Με όνομα "βαρύ" σαν... Ιστορία

Η εξαγορά του εμπορικού σήματος της μπύρας Φιξ που πραγματοποιήσαν πριν από ένα μήνα οι Ελληνικές Μικροζυθοποιίες του Γιάννη Χήτου, ανοίγει μία νέα σελίδα στην ιστορία της ελληνικής ζυθοποιίας.

Η φίρμα που ταυτίστηκε με το όνομα της μπύρας στην Ελλάδα, ετοιμάζεται να επανακυκλοφορήσει το 2010 δημιουργώντας προσδοκίες για ανατροπή των δεδομένων στην εγχώρια αγορά μπύρας. Ο συνδυασμός της επιτυχημένης πορείας του νερού «Ζαγόρι» που παράγει η Χήτος ΑΒΕΕ αλλά και οι μνήμες που κουβαλά το όνομα ΦΙΞ αναμένεται να αποτελέσουν ένα εκρηκτικό μείγμα το οποίο κάτω από τις κατάλληλες συνθήκες μπορεί να «ανακατέψει» την τράπουλα.

Η ιστορία της μπύρας Φιξ ξεκινά το 1864 όπου στο Κολωνάκι ο Ιωάννης Φιξ δημιούργησε ένα χειροκίνητο μικροζυθοποιείο. Η οικογένεια Φιξ, βauxαρκικής καταγωγής, είχε την εύνοια του Βασιλιά Όθωνα ο οποίος τους παραχώρησε το προνόμιο του μονοπωλίου που διατηρήθηκε μέχρι το 1963.

Το 1893 το εργοστάσιο από το Κολωνάκι μεταφέρεται στη λεωφόρο Συγγρού. Ήδη η μπύρα αρχίζει να διανέμεται σε διάφορες πόλεις της χώρας με μεγάλη επιτυχία. Η μπύρα Φιξ λαμβάνει βραβεία σε διεθνείς εκθέσεις και γνωρίζει μία πρωτόγνωρη ανάπτυξη μέχρι και το 1950 οπότε και ο Αντώνιος Φίξ αποφασίζει να «αποσχιστεί» από την οικογενειακή επιχείρηση και να δημιουργήσει την μπύρα Άλφα η οποία δεν είχε ιδιαίτερη επιτυχία.

Λίγα χρόνια αργότερα θα έρθει η αρχή του τέλους της αυτοκρατορίας Φιξ όταν το όνομα της οικογένειας ενεπλάκη με τις πολιτικές αντιπαραθέσεις της εποχής. Ο Πέτρος Γαρουφαλιάς πολιτικός της Ένωσης Κέντρου και μέτεπειτα μέλος της κυβέρνησης της αποστασίας παντρεύεται τη χήρα του Ιωάννη Φίξ και ταυτίζει το όνομά του με την φίρμα της διάσημης μπύρας. Το 1965 η κυβέρνηση Παπανδρέου δίνει τη σύμφωνη γνώμη της για την είσοδο της ολλανδικής Amstel στην ελληνική αγορά και η εταιρεία Φιξ χάνει το μονοπώλιο «εισβάλλοντας» στην αγορά των αεριούχων ποτών. Λίγους μήνες αργότερα η επωνυμία Φιξ ταυτίζεται με τους αποστάτες λόγω

της συμμετοχής του Γαρουφαλιά στην κυβέρνηση της αποστασίας και αρχίζει το τέλος μιας λαμπρής ιστορίας

Οριστικό κλείσιμο το 1982

Ο έντονος ανταγωνισμός των επόμενων ετών από τις νέες μπίρες που κυκλοφορούσαν στην αγορά και η άσχημη φήμη που είχε αποκτήσει από τα χρόνια της αποστασίας οδήγησαν στην κατάρρευση της εταιρείας Φιξ το 1982 οπότε και πέρασε το εμπορικό σήμα στην Εθνική Τράπεζα λόγω χρεών. Τον Ιούνιο του 1995 πωλήθηκαν τα εμπορικά σήματα στην εταιρεία Δ. Κουρτάκης Α.Ε. έναντι του ποσού των 120 εκατ. δρχ και πλέον 1,5% επί του τζίρου από την κυκλοφορία της μπίρας, δημιουργώντας ελπίδες για την αναγέννηση της διάσημης φίρμας.

Τότε αποφάσισαν να λανσάρουν την επωνυμία Φιξ στις αγορές του εξωτερικού ο Ελληνοκαναδός Αντρέας Πέτρου με την «μπίρα Fix, την εθνική μπίρα Ελλάδος» στον Καναδά και ο Άρης Ζήσης που κατέθεσε το σήμα «Fix 1864 Special» στις αρμόδιες αμερικανικές αρχές. Ακολούθησαν πολυετείς δικαστικές διαμάχες για την κατοχή της επωνυμίας ενώ το 1997 ο Κάρολος Ι. Φιξ κυκλοφόρησε την μπίρα «Karolos I. Fix» που συσκευάστηκε στην Ολλανδία με αποκλειστική διακίνηση μέσω των σούπερ μάρκετ Μαρινόπουλος. Η μπίρα ΦΙΞ τελικά κυκλοφόρησε από τον Βασίλη Κουρτάκη και την εταιρεία «Ολυμπιακή Ζυθοποιία» χωρίς μεγάλη επιτυχία.

Πηγή: Διαδίκτυο

ΤΟ ΣΤΑΥΡΟΛΕΞΟ ΜΑΣ (5)
από τον Δημήτρη Α. Καπαϊτζή

	1	2	3	4	5	6	7	8	9
1					■				
2				■					
3			■						
4							■		
5						■		■	
6		■	■			■			
7		■							
8					■				
9	■								

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ

1. Αφιέρωμα—Επισημοποιεί μια σχέση 2. Μέλος του ζωϊκού βασιλείου (καθαρ.) – Τμήμα συνόλου (καθαρ.) 3. Γράμμα του αλφαβήτου – Σμήνος εντόμων (ανορθ.) 4. Ανεπίκαιρος 5. Επιστροφή στη πατρίδα 6. Μας εξυπηρετούν - Κλητικό μόριο 7. Ακατοίκητος τόπος (γεν.) 8. Στοιχείο της φύσης (πληθ.) – Εκεί διεξήχθησαν οι Ολυμπιακοί Αγώνες του 2004 9. Δυσάρεστη έκβαση

ΚΑΘΕΤΑ

1. Μας θυμίζει βόρειες χώρες (αιτ.) 2. Είδος δανείου - Πρόθεση 3. Μουσική νότα – Στρατιωτικό μπουλούκι 4. Γάλλος πολιτικός 5. Μία από τις Πλειάδες 6. Σαΐτα – Κτητική αντωνυμία πρώτου προσώπου 7. Φιλονικία (καθαρ.) – Βιασύνη (αιτ.) 8. Μέρος του ανθρώπινου σώματος (καθαρ.) - Σύγκρουση 9. Ο μεγαλύτερος χερσαίος όγκος της Γης- Προσωπική αντωνυμία (γεν.πληθ.)

Οι λύσεις στη σελ. 32

Κ Ο Τ Ε Ρ Α Δ Α . . .

Γράφει ο Βαγγέλης Κατσάνης

παλιός ναυτοπρόσκοπος στην Αλεξάνδρεια

Εκείνα τα χρόνια η πρώτη ομάδα ναυτοπροσκόπων, ήταν η μοναδική ομάδα της Αλεξάνδρειας που είχε δικό της ιστιοπλοϊκό σκάφος.

Ας κάνω μια αναδρομή στο τότε.

Γυρίζω εν τάχη τα φύλλα του ημερολογίου, νεότερο-νεότερο έλα μερικά χρόνια πίσω, κι άλλα, κι άλλα, πόσο γρήγορα γυρνάνε τώρα οι σελίδες. Τα χέρια μου δυναμώνουν, τα δάχτυλα μου ανάψανε, το πρόσωπο μου κοκκίνισε. Ρίχνω μια μάτια στον καθρέφτη, τρομάζω,

δαγκώνω τα χείλια μου για να μην ξεφωνίσω. Αδύνατον μονολογώ. Κοιτάζω τα φύλλα του ημερολογίου, τα χέρια μου, τελικά τρίβω με τα δύο μου χέρια τα μάτια μου, ρίχνω νερό στο πρόσωπο μου «για να ξυπνήσω» σκέπτομαι. Τίποτα δεν αλλάζει απολύτως τίποτα . Ένα νεαρό πρόσωπο μέσα από τον καθρέφτη μου χαμογελάει. Θεέ μου, τι συμβαίνει, ποιος είναι αυτός που μου χαμογελάει, ονειρεύομαι, όχι βέβαια όχι, Όχιιι, μπήγω φωνή.

Σαββάτο απόγευμα, στην πρώτη ομάδα ναυτοπροσκόπων Αλεξανδρείας η συγκέντρωση.

Ο υπαρχηγός Βασίλης Μαθάς, πίσω από το μικρό γραφειάκι του, όρθιος, ευθυτενής έριξε την μάτια του στις τέσσερις γωνιές της ομάδος, όπου ευρίσκονταν οι τέσσερις ενωμοτίες της ομάδος μας. Όλοι μας περιμέναμε να τον ακούσομε. Ήταν πολύ αγαπητός σε όλους μας ο υπαρχηγός. Δεν περιμέναμε και πολύ. Σε 30 δευτερόλεπτα άρχισε τη ομιλία του.

Αύριο Κυριακή θα βγει για την πρώτη του ιστιοπλοΐα της χρονιάς ο «ΙΚΑΡΟΣ» με Σκήπερ τον ενωμοτάρχη των Πιγκουΐνων Κατσάνη, για την πρώτη βόλτα της χρονιάς. Το σκάφος μας έχει συντηρηθεί και βαφεί, όπως κάνουμε κάθε χρόνο. Όσοι θέλουν να πάνε με τον ΙΚΑΡΟ να σηκώσουν το χέρι. Τι το ήθελε αυτό ο Βασίλης! Όλοι, η σχεδόν όλοι, σήκωσαν το χέρι. Αδιέξοδο...

- Καλά, είπε ο υπαρχηγός, κάθε ενωμοτάρχη να διαλέξει δυο από κάθε ενωμοτία, εκτός του εαυτού του. Έτσι και έγινε. Αφού συμπληρώθηκε το πλήρωμα, ο υπαρχηγός με κάλεσε να πω μερικά κατατοπιστικά για τη κότεραδα.

- Αύριο στις 0800 όλοι μας θα είμαστε στην πόρτα του τελωνείου Νο Ένα.

Στις 08:05 μπαίνουμε στο λιμάνι και πάμε στον Ναυτικό Όμιλο από όπου γίνεται η επιβίβαση στο σκάφος. Όλοι φοράμε λαστιχένια παπούτσια, έχουμε τα μαγιό μας και την πετσέτα μας. Επιστροφή στις 18:00 στον Ναυτικό Όμιλο. Όποιος αργήσει χάνει την ιστιοπλοϊκή βόλτα. Υπάρχει καμιά ερώτηση; ωραία, αύριο λοιπόν παιδιά'.

Το ημερολόγιο δείχνει 1958. Πίσω το ημερολόγιο, ακόμα πίσω, ακόμα πίσω... κουράστηκα να γυρίζω σελίδες. Έχω γυρίσει πενήντα χρόνια ήτοι 18.262 σελίδες, έλεος πια, κουράστηκα, πρέπει να γυρίσω άλλες 1825 σελίδες. Αργά αλλά σταθερά γυρίζω και αυτές.

Τώρα σηκώνομαι, στον καθρέφτη., ένας νέος μου χαμογελάει. Κάτι φευγαλέο, αστραπιαία περνάει από την μνήμη μου. Κάπου τον ξέρω αυτόν κάπου τον έχω ξαναδεί, η μνήμη μου δεν με γελάει, μα που, που τέλος πάντων, που...

Αφήνω το ημερολόγιο στη σελίδα 3ης Μαΐου 1953 – η ημερομηνία είναι πραγματική βγαλμένη από το προσωπικό μου ημερολόγιο – είναι η μέρα της κοτεράδας.

Αίφνης αναπηδώ στην καρέκλα μου, φωνάζω, μονολογώ, χειρονομώ, ψάχνω το πρόσωπο μου, το κεφάλι μου. Ναι, ναι εγώ είμαι αυτός μέσα στον καθρέφτη, ναι εγώ, ο τότε νεαρός και ότι λέει αυτή η λέξη «Νεαρός»

Γυρίζοντας το ημερολόγιο πίσω, «γυρνούσα» συγχρόνως και την ηλικία μου, πίσω, πίσω αν είναι ποτέ δυνατόν κάτι τέτοιο!!!! Και όμως είναι, ναι είναι, για σκεφθείτε το λίγο, όχι επιφανειακά όχι ρεαλιστικά, υλιστικά, όχι, όχι έτσι. Σκεφθείτε το ψυχολογικά, συναισθηματικά, παρορμητικά ας πούμε και μεταφυσικά, ίσως, λέγω ίσως, με δικαιολογήσετε. Με συνεπήρε η τότε ανέφελη, ειδυλλιακή ονειρική, πόσα επίθετα μπορώ να παραθέσω, πολλά, πάμπολλα, αλλά η διήγηση εκτρέπεται σε άλλους ατραπούς, βάζω λοιπόν τελεία εδώ.

Εκείνο το πρωινό, όλοι μας είμασταν ένα τέταρτο νωρίτερα στη πόρτα Νο Ένα. Από τον Ναυτικό Όμιλο ένα Ντίνγκι με πήγε μέχρι το αγκυροβολημένο σκάφος μας, μαζί και με άλλον ένα ναυτοπρόσκοπο. Ξεκλείδωσα την πόρτα κάτω από το καμπούνι της πλώρης, έβγαλα τον Φλόκο το πρωραίο τρίγωνο πανί, το αναρτήσαμε και στην συνέχεια, σηκώσαμε την μέγιστη, το κυρίως πρυμνιό πανί. Εκείνα τα χρόνια τα ιστιοπλοϊκά δεν είχαν καθόλου μηχανή, ήσαν όπως είναι σήμερα τα αγωνιστικά ιστιοπλοϊκά. Για κάποιον που κάτι γνωρίζει γύρο από την ιστιοπλοΐα καταλαβαίνει πόσο δύσκολο είναι να κυβερνήσεις και προ πάντως να πλευρίσεις σε ένα μόλο.

Πήγαμε τον ΙΚΑΡΟ στο ποντόνι του ναυτικού ομίλου και παραλάβαμε και

τους υπόλοιπους που μας περίμεναν. Κατά την διάρκεια της ιστιοπλοΐας τους έκανα και μάθημα με την ονοματολογία του σκάφους, των πλεύσεων, των ανέμων καθώς και των χειρισμών.

Από τον ναυτικό όμιλο, με το πανί στις 45 μοίρες ανοιχτό, ανοιχτήκαμε προς το κέντρο του Λιμανιού. Αφήσαμε δεξιά μας τα ανάκτορα του Ρας ελ Τιν και μπήκαμε στο ανοιχτό λιμάνι. Πολλά κότερα έπλεαν εκείνη την ώρα μα και φελούκες με ένα μεγάλο τριγωνικό πανί, κατάφορτες με εκδρομείς, πλέανε προς τον λιμενοβραχίονα, όπου θα τους αποβίβαζαν.

Εμείς, με το τραγούδι μας «Ο ΙΚΑΡΟΣ φεύγει με τ' άσπρα πανιά, να πιάσει λιμάνια, λιμάνια πολλά, και όλοι μας πάντα γεμάτοι χαρά, αδέρφια στο κύμα, δεμένα σφιχτά.....» κινούσαμε την περιέργεια των παραπλεόντων σκαφών. Μετά από 40 λεπτά φθάσαμε σε μια ελεύθερη τσαμαδούρα στο μέσον του λιμανιού - εδώ θα δέσουμε για μπάνιο παιδιά, είπα στο πλήρωμα.

Δίνω εντολή να λασκάρουν τον φλόκο τελείως ορτσάρω το σκάφος «Στον καιρό» πλησιάζουμε αργά την τσαμαδούρα και «πήδα Γιώργο πάνω» ο Γιώργος με την μπαρούμα στο χέρι, πηδάει και βάζει μια «ψαλιδιά» ναυτικός κόμπος, στον τεράστιο κρίκο της τσαμαδούρας. Μαζέψαμε τα πανιά και ριχτήκαμε στη δροσερή πεντακάθαρη αγκαλιά της θάλασσας. Ο καιρός ήταν θαύμα. Ο γλυκός Γραίγος, βόρειο-ανατολικός άνεμος δρόσιζε την ατμόσφαιρα την οποία ο ήλιος όλο και θέρμαινε.

Το μεσημεράκι ανοίξαμε το σακίδιο με τα σάντουιτς . Τώρα άρχιζε και το μάθημα με την ονοματολογία των μερών του σκάφους. Όλοι άκουγαν με προσοχή και ενδιαφέρον μεγάλο. Όσο περνούσε η ώρα ο καιρός όλο και φρεσκάριζε. Αργά αλλά σταθερά τον γύρισε σε Τραμουντάνα γύρο στα 5 Μποφόρ. Κατά τις 16:00 απόγευμα λύσαμε την μπαρούμα σηκώσαμε πανιά και δρόμο για την επιστροφή. Το σκάφος με πλαγιοδρομία, έγερνε αρκετά. Που

και που έβαζε και νερά από τον κυματισμό. Με μικρούς κάδους δυο άτομα βγάζανε τα νερά Ο καιρός φρεσκάρισε κι άλλο, το σκάφος έγερνε κάπως επικίνδυνα.

Τη φωτογραφία την δανείστηκα από το Ιστορικό Αρχείο του Σ.Ε.Π. (Σώματος Ελλήνων Προσκόπων)

Ορτσάρω στον καιρό και διατάσσω- Μαϊνα λίγο την μεγίστη να πιάσουμε μούδες. Με αυτήν την κίνηση μειώνουμε την επιφάνεια του πανιού για να μην μας γέρνει πολύ ο δυνατός άνεμος. Με συνεχείς αλλαγές της πορείας, φθάσαμε στις 17:30 στον Ναυτικό Όμιλο.

Το πλήρωμα βγήκε στο ποντόνι, έδεσα το Ντίνγκι-μικρή βάρκα με κουπιά-στην πρύμη και πήγα το σκάφος στο μόνιμο αγκυροβόλιο του. Γύρισα στην στεριά με το Ντίνγκι. Άλλη μια ημέρα ιστιοπλοΐας τελείωσε. Την άλλη Κυριακή με άλλο πλήρωμα.

Αυτό γινόταν κάθε Κυριακή με τους Ναυτοπροσκόπους μας. Χρόνια αξέχαστα, ονειρεμένα, ανεπανάληπτα, φευγάτα για πάντα, αλλά χαραγμένα βαθιά στην μνήμη μας, στο Είναι μας.

Τα νοσταλγούμε, τα εξιστορούμε σε όσους δεν τα έζησαν τα υπενθυμίζουμε στους τότε ναυτοπροσκόπους μας. Έτσι ζούσαμε νέοι στην χιλιοτραγουδισμένη δική μας Αλεξάνδρεια, ναίαιαι έτσι... χωρίς υπερβολές, αλλά με πολύ νοσταλγία.

ΣΚΕΨΕΙΣ...

Ο άνθρωπος όταν πονάει είναι ζωντανός

Όταν όμως νιώθει τον πόνο του άλλου

Τότε είναι Άνθρωπος

Νίκος Καζαντζάκης

«Εμείς οι άνθρωποι δεν είμαστε μονάχα ο εαυτός μας. Είμαστε κάτι παραπάνω - είμαστε η χώρα όπου γεννηθήκαμε, το μέγαρο ή το χωριατόσπιτο όπου μάθαμε να κάνουμε τα πρώτα μας βήματα, τα παιχνίδια που παίζαμε ως παιδιά, τα παραμύθια που μας διηγήθηκε η γιαγιά μας, τα φαγητά που συνηθίσαμε να τρώμε, το σχολείο όπου μάθαμε γράμματα, τα σπορ που κάναμε, τα ποιήματα που διαβάσαμε, κι η θρησκεία που μας διδάξανε.

Όλα αυτά τα πράγματα μαζί συντέλεσανε στο να γίνουμε εκείνο που είμαστε, πράγματα που δεν τα μαθαίνει κανείς διά τρίτου - για να μπει μέσα στο νόημα τους, πρέπει να τα έχεις ζήσει».

Σώμερσετ Μώμ

Από το αρχείο της φίλης Ισμήνης Ταμβακάκη -

ΕΚΑΤΣΑ ΚΑΙ ΣΚΕΦΤΗΚΑ

«Φταίει η γενιά η δική μας για την κλιματική αλλαγή ή όχι;»

*Γράφει το μέλος Χρήστος Ευαγγέλου
Δρ. Ηλ/γος – Μηχ/γος Μηχανικός*

Όταν δίδασκα στους σπουδαστές μου θέματα περί Ενεργειακής Τεχνολογίας και ήρθε στην πορεία του μαθήματος και το περιβαλλοντικό πρόβλημα, άκουσα κάποιες φωνές «Κύριε Καθηγητά φταίει η γενιά η δική σας» .

Εκείνη τη στιγμή αισθάνθηκα την πλάτη μου να κολλάει στον πίνακα ως ένοχος του προβλήματος.

Όταν συνήλθα σκέφθηκα ότι έπρεπε για την ιστορία του θέματος να τους ενημερώσω διότι απέναντί μου είχα μια νέα επερχόμενη γενιά με τα δικά της προβλήματα. Από τη μια είναι τα "καλομαθημένα παιδιά" της κοινωνίας της αφθονίας και του καταναλωτισμού καθώς η άνοδος του βιοτικού επιπέδου είναι αδιαμφισβήτητη. Από την άλλη πλευρά, ο σύγχρονος τρόπος ζωής επιβάλλει τον ανταγωνισμό, την κοινωνική απομόνωση και τελικά την υποβάθμιση της ποιότητας ζωής. Πολλοί ισχυρίζονται πως οι νέοι άνθρωποι δεν ενδιαφέρονται για τα κοινά και δεν αναζητούν συλλογική έκφραση. Όλοι αυτοί δεν κάνουν τίποτε άλλο παρά να ρίχνουν νερό στο μύλο της αδράνειας, της απάθειας και της μη συμμετοχής μετατρέποντας την νεολαία σε απλό θεατή των εξελίξεων. Όμως, όταν ξυπνήσει η νεολαία από το λήθαργο μιας καλοπέρασης και βρεθεί στην πραγματικότητα, αντιδρά δυστυχώς βίαια και απερίσκεπτα.

Έτσι, με ένα χαμόγελο που ωραιοποιεί το κλίμα μας, είπα:

«Ακούστε να σας πω μερικά πράγματα από το παρελθόν που μπορεί να φαίνεται πολύ μακρινό αλλά δεν είναι. Θα σας πω πώς ζούσαμε τότε και τι γνώρισαν οι γενιές της δεκαετίας του 30 του 40 και του 50 και τι εμπειρίες είχαμε.

Ως μαθητές στο δημοτικό σχολείο αρχίσαμε να γράφουμε με το μολύβι, μετά με πένα που βουτούσαμε σε μελανοδοχείο. Είχαμε το στυπόχαρτο για να στεγνώνουμε το μελάνι. Μετά ήρθε το στυλό που το γεμίζαμε με μελάνι και μετά ήρθε το Bic.

Σπουδαίο πράγμα τότε να έχεις ρολόι στο δημοτικό και να ξέρεις να λες την ώρα. Τα κουρδιστά ξυπνητήρια με τον εκνευριστικό ήχο των κουδουνιών τα είχαμε για να ξυπνάμε. Σήμερα τα έχουμε με μελωδίες που καμιά φορά μας νανουρίζουν.

Τα παιχνίδια μας στο διάλειμμα ήταν οι μπίλιες, σβούρες, το μπιζ και για τα κορίτσια το κουτσό. Η φουσαρμόνικα ήταν το πιο προσιτό μουσικό όργανο της παρέας και η σφεντόνα για τους πιο τολμηρούς να κυνηγάνε σπουργίτια.

Γνωρίσαμε τη γκαζιέρα, το υγραέριο και μετά την ηλεκτρική κουζίνα.

Είχαμε το φλιτ για τις μύγες και τα κουνούπια, και το εντομοκτόνο DDT το οποίο απαγορεύτηκε αργότερα ως τοξικό και επικίνδυνο για τον άνθρωπο. Μα εμείς το είχαμε ήδη εισπνεύσει.

Για ύπνο πηγαίναμε κατά τις εννιά με δέκα το βράδυ. Πολύ αργά για εκείνη την εποχή. Το χειμώνα, μας περίμενε το κρύο σεντόνι στο κρεβάτι και για να μην κρυώνουμε όταν ήμασταν μικρά παιδιά φορούσαμε από μέσα ένα πουλόβερ καθώς και κάλτσες.

Το καλοκαίρι λόγω ζέστης κοιμόμασταν με ανοικτές τζαμόπορτες και με μισάνοιχτα παντζούρια. Το air condition άπιαστο όνειρο.

Τα ρούχα τα πλέναμε στη σκάφη και τα απλώναμε σε τεντωμένα σχοινιά όπου η αιολική και ηλιακή ενέργεια τα στέγνωνε έτσι που μύριζαν φρεσκάδα. Με το λουλάκι τα άσπρα γινόntonουσαν ξέξασπρα. Τότε πλέναμε τις πάνες του μωρού, αφού δεν είχαμε το είδος της μιας χρήσης για πέταμα. Τα ρούχα του μεγαλύτερου παιδιού πήγαιναν στο επόμενο και η σχολική τσάντα έπρεπε να κρατήσει μέχρι να τελειώσουμε το σχολείο.

Είχαμε τον στρωματά – παπλωματά που κτύπαγε μια χορδή μέσα στο μπαμπάκι για να φουσκώσει. Τι απόλαυση όταν κοιμόμασταν πάνω στο στρώμα

με το αφράτο βαμβάκι, όσο κρατούσε βέβαια, γιατί μετά από καιρό γινόταν πέτρα.

Κάποιοι σε απομακρυσμένα χωριά γνώρισαν τη λάμπα πετρελαίου πριν την ηλεκτρική λάμπα πυράκτωσης. Μετά εμφανίστηκε η λάμπα florescent και σήμερα έχουμε λάμπες led.

Από το σταθερό τηλέφωνο, στο ασύρματο και τώρα έχουμε το κινητό τηλέφωνο που είναι ένα πολυεργαλείο σχεδόν προέκταση του χεριού μας και του μυαλού μας.

Από την απλή δακτυλογραφομηχανή φτάσαμε στον ηλεκτρονικό εκτυπωτή. Γνωρίσαμε το telex, το fax το email και κάθε είδους επικοινωνία μέσω δορυφόρων και το σύστημα πλοήγησης GPS είναι στη χρήση του κάθε ένα. Σήμερα ποιος νέος ξέρει από γεωγραφία ή τους δρόμους ; Ό,τι πει το GPS.

Από τα ελικοφόρα αεροπλάνα περάσαμε στα αεριωθούμενα. Νικήσαμε την βαρύτητα και με διαστημόπλοια φανταστικής τεχνολογίας, ανιχνεύουμε το άγνωστο σύμπαν.

Σήμερα η πολεμική τεχνολογία μας τρομάζει με μόνο αυτά που ξέρουμε.

Στην Βιολογία έχουμε γενετικές τροποποιήσεις και κλωνοποιήσεις. Η πρόοδος στην ιατρική έχει παρατείνει το όριο της ζωής μας.

Με την τηλεϊατρική γίνονται εγχειρίσεις εξ αποστάσεως με την βοήθεια της ρομποτικής.

Από το απλό ραδιόφωνο με λυχνίες περάσαμε στο μικρό τρανζίστορ με μπαταρίες.

Από τον άβακα με τις χάντρες που μαθαίναμε να κάνουμε πράξεις στο δημοτικό σχολείο, περάσαμε στα ηλεκτρονικά κομπιουτεράκια που χωράνε στην παλάμη και κάνουν από απλές πράξεις μέχρι κάθε είδους πολύπλοκους μαθηματικούς υπολογισμούς. Σήμερα οι ηλεκτρονικοί υπολογιστές, ο αυτοματισμός και η ρομποτική έχουν διευκολύνει τον άνθρωπο σε πολλές δραστηριότητες.

Γνωρίσαμε το γραμμόφωνο με το Χωνί, μετά ήρθε το γνωστό μας pickur, στη συνέχεια η ψηφιακή τεχνολογία με τα CD και τώρα έχουμε τα στικάκια και φυσικά μη ξεχνάμε τα στερεοφωνικά συγκροτήματα. Σήμερα ακούμε όποια μουσική θέλουμε από τον υπολογιστή μας.

Ταξιδέψαμε με σιδηρόδρομο με κάρβουνο και με μηχανή Diesel. Σήμερα υπάρχουν τα ηλεκτρικά τραίνα αλλά και τα υπερταχύτατα τραίνα στην Ιαπωνία κοντά στα 600 Km την ώρα.

Ανεβήκαμε σε αυτοκίνητα που το ταμπλό είχε δύο τρία κουμπιά. Σήμερα το

ταμπλό μοιάζει με αεροπλάνου και το αυτοκίνητο έχει πάρα πολλές δυνατότητες.

Γνωρίσαμε τις φωτογραφικές μηχανές με το ασπρόμαυρο film, και αργότερα με το έγχρωμο film. Από τότε φτάσαμε στις ηλεκτρονικές χωρίς film αλλά με τσιπάκι που χωράει άπειρες φωτογραφίες. Φωτογραφικές μηχανές που αυτόματα νετάρουν, ζουμάρουν, επιλέγουν το πρόσωπο που χαμογελάει, αυτόματα ρυθμίζουν το φωτισμό, βγάζουν φωτογραφίες και στο σκοτάδι με night visionκλπ. κλπ. Το ίδιο και οι κινηματογραφικές μηχανές με film που εξελίχθηκαν σε βιντεοκάμερες με κασέτα και μετά με CD και σήμερα με τσιπάκι. Η εξέλιξη του κινηματογράφου επίσης θεαματική.

Γνωρίσαμε την τηλεόραση, την Βασίλισσα του σπιτιού που την είχαμε στο σαλόνι σε περίοπτη θέση. Πρώτα ασπρόμαυρη και μετά έγχρωμη. Μέχρι σήμερα είναι η κυρία σύντροφος του σπιτιού και έχει γίνει ένα πολυεργαλείο. Πόσες έχουμε σήμερα στο σπίτι; Αλλά η καλή της τελευταίας τεχνολογίας με μεγάλη οθόνη δεσπόζει στο σαλόνι και αντί εσύ να την κοιτάς, αυτή σε κοιτάει και σου λέει: Έχω HD, έχω και Internet, είμαι stereo, έχω εισόδους για στικάκια, για δορυφορική κεραία, και για άλλες συσκευές και με το κινητό ου μπορείς να με ελέγχεις ».

Εδώ σταμάτησα να τους απαριθμώ τα επιτεύγματα που έγιναν μέχρι σήμερα μέσα σε λιγότερο από 100 χρόνια γιατί τους κούρασα και τότε τους ρώτησα :

Μετά από όλα αυτά τι έχετε να πείτε; «ήμαστε εμείς η γενιά η ευλογημένη που έδωσε στην ανθρωπότητα ένα μεγάλο άλμα; Ή εμείς φταίμε που θέλαμε να τα κάνομε όλα εδώ και τώρα, με αποτέλεσμα να ήμαστε ένοχοι για ό,τι συμβαίνει στο περιβάλλον όπως μου λέτε; »

Σιγή επικράτησε και πριν τους δώσω την ευκαιρία να σχολιάσουν τους έδωσα μια απάντηση για να τους καταστήσω και αυτούς κοινωνούς στο πρόβλημα λέγοντάς τους:

«Όλα αυτά που και εσείς απολαμβάνετε σήμερα, έγιναν με κόπο, με στερήσεις, με μεγάλη κατανάλωση φαιάς ουσίας, με κινδύνους και απώλειες και με οικονομικό κόστος.

Όλη αυτή η πρόοδος δυστυχώς σας έριξε στον καναπέ με κολλητό σύντροφο το κινητό σας.

Σήμερα εσείς έχετε το νεανικό σφρίγγο, την όρεξη και το όνειρο για κάτι καλύτερο. Έχετε τα μέσα να αντλήσετε γνώσεις από πολλές πηγές που εμείς δεν είχαμε και ζείτε σε περιβάλλον με περισσότερες ανέσεις που δεν είχαμε. Είστε η επερχόμενη γενιά που σίγουρα θα προχωρήσει σε νέα άλματα, αλλά σε σας έτυχε και η εμφάνιση του περιβαλλοντικού προβλήματος και είστε η γενιά που πρέπει να βελτιώσει την κατάσταση και να προλάβει τα χειρότερα. Εμείς όσο υπάρχουμε θα σας μεταβιβάσουμε την πείρα μας. Προσπαθήστε και μην αδρανείτε».

Έτσι κράτησα το επίπεδο και φαίνεται ότι υπήρξε απήχηση στα όσα είπα, γιατί μετά στο διάλειμμα σχηματίστηκαν ομάδες γύρω μου και συζητήσαμε το θέμα.

Πάντως παρόλα αυτά ακόμα και σήμερα οι επιστήμονες είναι χωρισμένοι σε δύο ομάδες. Σε αυτούς που υποστηρίζουν ότι οι μεταβολές στην κλιματική αλλαγή και γενικά στο οικοσύστημα οφείλεται στην βιομηχανία και στην αλόγιστη εκμετάλλευση των πόρων του πλανήτη μας και σε αυτούς που πιστεύουν ότι όλα αυτά που συμβαίνουν είναι ένα μικρό μέρος του προβλήματος, ενώ το μεγαλύτερο μέρος είναι ανεξάρτητο και έχει να κάνει με τους μηχανισμούς της φύσης.

Βέβαια ο παράγων άνθρωπος δεν είναι άμοιρος και να μη ξεχνάμε ότι υπάρχουν πολλά οικονομικά και πολιτικά συμφέροντα. Ποια θα είναι η αντίδραση των επερχόμενων γενεών και ποιες οι συνέπειες;

Ο Χρόνος θα δείξει.

Επισκεφθήκατε τη σελίδα της Ένωσης μας στο Facebook;

Έχει ήδη προσελκύσει 380 μέλη!

Αν δεν είσατε ήδη μέλος, κάντε «αίτημα φιλίας» στην Ομάδα:

ΕΝΩΣΗ ΠΑΛΑΙΩΝ ΠΡΟΣΚΟΠΩΝ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΩΝ ΕΦΟΡΕΙΩΝ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ & ΚΑΪΡΟΥ

*Θα ενημερώνεστε εγκαίρως για τις δράσεις της Ένωσης μας,
τις δράσεις των Προσκοπικών Συστημάτων
της Αλεξανδρείας και του Καΐρου,
για θέματα της επικαιρότητας στην Ελλάδα και τον κόσμο κλπ.*

Επίσης

*Επισκεφθείτε τη σελίδα «Σελίδες Προσκοπικής Ιστορίας»
και τη σελίδα «Ελληνικός Προσκοπισμός»,
και τις δύο στο Facebook*

καθώς

και τη φωτοθήκη του Ιστορικού Αρχείου Σ.Ε.Π. στο διαδίκτυο:

<https://photoarc.sep.org.gr>

Για την ελληνική διασπορά στην Αίγυπτο

Ματούλα Τομαρά Σιδέρη

πηγή: fractal 14/07/2020

Συνέντευξη στην Πέρσα Κουμούτση

Με δική της πρωτοβουλία και ενέργεια, η Ελληνική διασπορά στην Αίγυπτο έγινε Πανεπιστημιακό μάθημα το οποίο διδάσκει στο Πάντειο Πανεπιστήμιο τα τελευταία 20 χρόνια. Είναι ένα στέρεο βήμα που αναδεικνύει την ιστορία της διασποράς και πιο συγκεκριμένα την ιστορία του Αιγυ-

πτιώτη Ελληνισμού, τον παροικιακό του βίο, την ανάπτυξη και την παρακμή του, διερευνώντας τη από τα πρώτα βήματα της εγκατάστασής του μέχρι την υποχρεωτική, για πολλούς, φυγή μετά τον Νάσερ.

– **Κυρία Σιδέρη, μιλήστε μας λίγο για αυτό το μάθημα. Πού στηρίζετε τη διδασκαλία σας και σε ποιο βαθμό μπορεί να ενδιαφέρει τους φοιτητές που το παρακολουθούν;**

Στην ιστορία του Αιγυπτιώτη Ελληνισμού διακρίνω 3 περιόδους. **Η πρώτη είναι μέχρι τα τέλη του 19ου αιώνα** και αντιστοιχεί στη συγκρότηση και ανάπτυξη της παροικίας, οικονομική και Κοινωνική, ενώ ο Ελληνισμός συγκροτήθηκε γύρω από την Κοινότητα, το Πατριαρχείο και το Προξενείο. Η περίοδος αυτή χαρακτηρίζεται από 4 σημαντικά γεγονότα.

Η ύπαρξη του Μωχάμετ Άλη (1769-1849) στην διακυβέρνηση της Αιγύπτου, ο οποίος διατηρούσε άριστες σχέσεις με τους Έλληνες. Υπολόγιζε πολύ στις ικανότητές τους γιατί θεωρούνταν οι πλέον αξιόπιστοι οργανωτές και διαχειριστές της παραγωγικής και ευρύτερης οικονομικής διαδικασίας, από την έρευνα και ανάπτυξη προϊόντων μέχρι τη χρηματοπιστωτική πλαισίωση της διαδικασίας παραγωγής, επεξεργασίας και διακίνησης του βάμβακος. Η διάνοξη της Διώρυγας του Σουέζ (1860-1870) που έγινε και η αφορμή για να δημιουργηθεί ο πρώτος προλεταριακός πυρήνας στην παροικία.

Ο Αμερικανικός εμφύλιος (1865) και ειδικότερα η περίοδος 1861-1866 που χαρακτηρίζεται ως το boom του βάμβακος για την Αίγυπτο, γιατί επωφελήθηκε καλύπτοντας το κενό προμήθειας βαμβακιού που είχε προκληθεί στην Ευρωπαϊκή υφαντουργία.

Η αποτυχημένη επανάσταση του Αραμπή (1882) που σηματοδοτήθηκε από την αποικιοκρατική επικράτηση των Άγγλων και από τη δημιουργία του Quartier Grecque.

Η δεύτερη είναι το πρώτο τρίτο του 20ου αιώνα μέχρι το 1930. Στην περίοδο αυτή σημειώνεται ακμή οικονομική και Κοινοτική με επέκταση και στην Ελλάδα όπου πολλοί Αιγυπτιώτες συμμετέχουν αποφασιστικά στον αστικό της μετασχηματισμό μέσω του Βενιζελισμού και του Ευεργετισμού.

Η Τρίτη είναι μετά το 1930, με σταθμούς το 1934 (ψηφίζεται ο νόμος 51 για την απαγόρευση της ανάμιξης των σπόρων βάμβακος εκτός των Αιγυπτιακών ερευνητικών κέντρων και για τον κρατικό έλεγχο στις ποικιλίες) και το 1937 (κατάργηση των διομολογήσεων). Η παροικία ακολουθεί τη φθίνουσα πορεία του αποικιοκρατικού συστήματος και μπαίνει σε κρίση, οικονομική και κοινοτική, **μέχρι την οριστική διάλυσή της το 1960.**

Συνολικά η όλη πορεία του Αιγυπτιώτη Ελληνισμού είναι μία όψη της Αιγυπτιακής ιστορίας τόσο στην πρώτη φάση όπου ο Μωχάμετ Άλη ήθελε να προσδέσει τη χώρα στη Δύση όσο και στη δεύτερη φάση του αντιαποικιακού κινήματος που αναπτύχθηκε στην Αίγυπτο. Η περίπτωση Σουέζ 1956 όπου οι Έλληνες στάθηκαν στο πλευρό των Αιγυπτίων και συγκεκριμένα στη διαχείριση του καναλιού είναι από τις περισσότερο αντιπροσωπευτικές.

Η Ελληνική διασπορά στην Αίγυπτο και το πανόραμα της ιστορικής εξέλιξης του Αιγυπτιώτη Ελληνισμού αποτελεί ένα μεγάλο κεφάλαιο της νεοελληνικής ιστορίας και οι φοιτητές το παρακολουθούν με πραγματικό ενδιαφέρον. Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τη διδασκαλία της συγκεκριμένης διασποράς μπορείτε να ανατρέξετε στο www.hellenicdiaspora.com

– Ποιο μπορούμε να πούμε ότι ήταν το κλειδί της οικονομικής λειτουργίας της παροικίας;

Η παροικία είχε 2 συνιστώσες. Μία μεγάλη μάζα εργατών, τεχνιτών και υπαλλήλων.

Μία πανίσχυρη οικονομική ελίτ (Γ. Αβέρωφ, Εμμ. Μπενάκης, Θ. Π. Κότσικας, Γ. Σπετσερόπουλος, Σ. Σαρπάκης κλπ.) η οποία κατείχε δεσπόμενη θέση όχι μόνο στην παροικία αλλά και στην Αιγυπτιακή οικονομία και κοινωνία.

Το κλειδί της ισχύος αυτής της ελίτ, απ' όπου προέρχονται και οι ευεργέτες, είναι κατά κύριο λόγο το βαμβάκι. Παραγωγή και διακίνηση. Το ¼ της συνολικής εξαγωγής βάμβακος ήταν στα χέρια των Ελλήνων επιχειρηματιών ενώ υπήρξαν δημιουργοί εξαιρετικών ποικιλιών (Σάκελ, Μίτ Αφίφι, Αμπάσι κλπ.) και ενδιαφέρθηκαν για την βελτίωση της καλλιέργειας.

Παράλληλα ανέπτυξαν τις τράπεζες, την βιομηχανία και τις ασφαλιστικές εταιρείες ενώ ίδρυσαν το Ελληνικό Εμπορικό Επιμελητήριο Αλεξανδρείας (1901), Καΐρου (1923) και το Επιμελητήριο Ποταμοπολίας (1923).

– Ποια, κατά τη γνώμη σας, είναι η ιδιαίτερη συμβολή του Αιγυπτιώτη Ελληνισμού στη νεοελληνική πραγματικότητα;

Η συμβολή του είναι διπλή: Αφ' ενός δημιούργησε και λειτούργησε για ενάμιση αιώνα ένα υπόδειγμα Κοινοτικού βίου και αφ' ετέρου ανέπτυξε στον ύψιστο βαθμό τον Ευεργετισμό ως μείζονα οργανωτή της νεοελληνικής πραγματικότητας.

– Έχετε δημοσιεύσει βιβλία με θέμα τον Ελληνισμό στην Αίγυπτο, κάποια από αυτά έχουν μεταφραστεί σε άλλες γλώσσες και κάποιο από αυτά έχει βραβευθεί από την Ακαδημία Αθηνών. Μιλήστε μας λίγο για τη συγγραφική αυτή δραστηριότητα.

Πράγματι η έρευνα που κάνω τα τελευταία 25 χρόνια για τον Αιγυπτιώτη Ελληνισμό με έχει οδηγήσει στη συγγραφή πολλών άρθρων και βιβλίων με αυτό το αντικείμενο στην Ελληνική και Αγγλική γλώσσα. Μία ομιλία που έκανα στην Ελβετία είναι στην Γερμανική γλώσσα. Μεταξύ των βιβλίων μου θα ήθελα να αναφερθώ στα ακόλουθα :

Αλεξανδρινές Οικογένειες, Χωρέμη-Μπενάκη-Σαλβάγου (2004). Το βιβλίο αυτό βραβεύθηκε από την Ακαδημία Αθηνών.

Οι Έλληνες του Καΐρου (2007)

Women's Status in the Greek Colonies of Egypt {στον συλλογικό τόμο Women, Gender, and Diasporic Lives}, (2009)

Κατάλογος του Ιστορικού Αρχείου της Ελληνικής Κοινότητας Καΐρου (2010)

Ο Αιγυπτιώτης Ελληνισμός στους δρόμους του βαμβακιού (2011). Το βιβλίο αυτό έχει αρχίσει να μεταφράζεται στην Αραβική γλώσσα

Ευεργετισμός και προσωπικότητα (2 τόμοι), (2002)

Ευεργετισμός και νεοελληνική πραγματικότητα (2017)

Benefaction in Modern Greece. Theory and History (2018)

Υπήρξα μέλος της Συντακτικής Επιτροπής του περιοδικού Journal of the Hellenic Diaspora, μέχρι το 2013 (έτος αναστολής της έκδοσής του), ενώ είμαι Πρόεδρος της Εταιρείας Μελέτης Ελληνικής Διασποράς (www. Hellenicdiaspora.com)

– Έχετε ασχοληθεί επιταμένα και με τον Ευεργετισμό που αναπτύχθηκε, εκεί. Ο Αιγυπτιώτης Ελληνισμός, θα λέγατε ότι υπήρξε φυτώριο Ευεργετισμού;

Ναι, ο Αιγυπτιώτης Ελληνισμός τον 19ο και 20ο αιώνα υπήρξε φυτώριο Ευεργετισμού. Είναι πολλά τα παραδείγματα που έχουμε. Ονόματα όπως Γ. Αβέρωφ, Μ. Τσοίτσας, Ν. Στουρνάρης, Εμμ. Μπενάκης, Ι. Χωρέμης, Β. Σιβιτανίδης, Π. Βασσάνης, Σ. Σαρπάκης και τόσοι άλλοι, συνθέτουν ένα μόνο δείγμα της παρουσίας τους στην Αίγυπτο όπου έδρασαν ευεργετικά πάνω στο τρίπτυχο ιδιαίτερη πατρίδα, παροικία, Εθνικό Κέντρο.

Η ευεργεσία δεν είναι υποχρέωση. Είναι πράξη προσωπικής πραγμάτωσης, ιστορικής συνειδητότητας και κοινωνικής επίγνωσης. Είναι δηλαδή υποκειμενική χειρονομία που λαμβάνει υπόψη της τις ιστορικές συνθήκες και τις κοινωνικές ανάγκες.

Για την Ελληνική ευεργεσία στην Αίγυπτο μπορούμε μόνο ενδεικτικά να αναφερθούμε στο Ελληνορωμαϊκό Μουσείο Αλεξανδρείας και την αίθουσα «Γλυμένοπουλου» με την συλλογή του από αρχαία αντικείμενα και νομίσματα που δώρισε εκεί, στην έπαυλη του Τζών Αντωνιάδη που δώρισε στη Δημαρχία Αλεξανδρείας, στο «Κοτσίκειο» νοσοκομείο Αλεξανδρείας και στο «Αχιλλοπούλειο» Καΐρου. Σε αυτή την υποκειμενική χειρονομία των Ελλήνων ευεργετών ανταπαντά η Αιγυπτιακή κοινωνία με την προσωπική τους αναγνώριση. Αξίζει να θυμηθούμε ότι υπάρχει μέχρι και σήμερα η στάση ΚΟΖ-ΖΙΚΑ πάνω στη γραμμή του τραίνου El Marg-Helwan σε ανάμνηση του Θεόδωρου Π. Κότσικα που ευεργέτησε τους Αιγύπτιους χτίζοντας γι' αυτούς τζαμιά και Kottab.

Δρ. Χάμντου και Δρ. Ματούλα Σιδέρη

– Έχετε επισκεφτεί τα περίφημα πανεπιστήμια Al Azhar και του Καΐρου, έχετε διδάξει/διδάσκετε σ' αυτά και έχετε αναπτύξει εξαιρετικές σχέσεις με τους εκεί καθηγητές. Πρόσφατα μάλιστα αναγορεύσατε τον Ελληνιστή καθηγητή Χάμντι Ιμπραήμ σε επίτιμο διδάκτορα, μια εξαιρετικά συγκινητική στιγμή και για μένα, προσωπικά, καθότι υπήρξε καθηγητής μου στο Πανεπιστήμιο του Καΐρου και μέντορας. Μιλήστε μας λοιπόν, έστω επιγραμματικά, για την αμφίδρομη αυτή σχέση;

Η Ελληνική παροικία στη σύγχρονη Αίγυπτο είναι το θέμα της διδασκαλίας μου στα πανεπιστήμια Al Azhar και Cairo University που αναπτύσσω τα τελευταία χρόνια. Οι σχέσεις μου με τους Αιγύπτιους και τους Έλληνες Καθηγητές εκεί είναι πολύ καλές. Η συνεργασία μου με τους Dr. Tarek Radwan, Dr. Hisham Darwish, Dr. Taghreed Hassouba, Dr. Hussein Marie Mahmoud και Dr. Flora Vafea, είναι εξαιρετική, πολύ συναδελφική και πολύ γόνιμη. Παράλληλα διευθύνω δύο Διδακτορικές διατριβές με Ελληνοαιγυπτιακό θέμα. Η μία ετοιμάζεται από Αιγύπτιο υποψήφιο διδάκτορα που μελετά τα στοιχεία στην Ελλάδα και η άλλη από Έλληνα υποψήφιο διδάκτορα που βρίσκεται στην Αίγυπτο μελετώντας τις κρατικές πηγές εκεί.

Τον Οκτώβριο 2019 το Πάντειο Πανεπιστήμιο αναγόρευσε σε Επίτιμο Διδάκτορα τον Ελληνιστή Αιγύπτιο Καθηγητή Dr. Hamdi Ibrahim από το Πανεπιστήμιο του Καΐρου. Το γεγονός αυτό είναι και για εμένα μεγάλη τιμή αλλά και επιβεβαίωση των κόπων μου για την σύνδεση των δύο πανεπιστημίων και των δύο λαών.

– Και άραγε πόσο ενδιαφέρει τους Αιγύπτιους φοιτητές το να μάθουν για την ελληνική διασπορά, δεδομένου ότι ανήκουν σε μια γενιά που δεν βίωσε τις ξένες παροικίες στην πατρίδα τους.

Οι Αιγύπτιοι φοιτητές παρακολουθούν τα μαθήματά μου με μεγάλο ενδιαφέρον. Μαθαίνουν για τις περιπέτειες της ιστορίας που οδήγησαν τους Έλληνες σε υποχρεωτική φυγή από την Αίγυπτο. Διδάσκονται μία όψη της Αιγυπτιακής Ιστορίας που δεν την γνωρίζουν.

– Έχετε μελετήσει την Ελληνική διασπορά σε άλλες χώρες εκτός από την Αίγυπτο;

Ναι, έχω προσπαθήσει στην Κεντρική και Νότια Αφρική καθώς και στην Ελβετία όπου έχω δώσει δύο διαλέξεις με το θέμα αυτό προσκεκλημένη από το kulturverein-Griechenland της Βασιλείας.

– Εσείς προσωπικά έχετε ζήσει τη διασπορά με κάποιο τρόπο/σε κάποιο της επίπεδο; Ενδεχομένως τη Φοιτητική διασπορά στην Γαλλία ή στην Αμερική, όπου ζήσατε στη διάρκεια των σπουδών σας;

Στην πατρική μου οικογένεια και στα νεανικά μου χρόνια έζησα έντονα την φοιτητική διασπορά. Έμεινα 9 χρόνια στο Παρίσι κάνοντας τις μεταπτυχιακές μου σπουδές στη SORBONNE. Μαζί μου ήταν και ο σύζυγός μου Ψυχίατρος Νίκος Σιδέρης που έκανε εκεί την ειδικότητά του εργαζόμενος παράλληλα στα νοσοκομεία Saint Anne και Pitie Salpetriere.

Τα ίδια χρόνια ο αδελφός μου Θοδωρής Τομαράς, Φυσικός, Καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κρήτης, σπούδαζε στο Harvard της Αμερικής έχοντας διασυνδέσεις με το CERN της Ελβετίας. Μαζί του, η σύζυγός του Χαρά Δεληγιάννη ειδική στους Η/Υ στο Πανεπιστήμιο Κρήτης. Στη συνέχεια, στη δική μου οικογένεια, ο γιός μου Αιμιλιανός Σιδέρης έκανε μακροχρόνιες σπουδές στο Πανεπιστήμιο του Λονδίνου, ζώντας τη φοιτητική διασπορά στην Αγγλία.

Προσωπικός κόπος, αγωνίες, λύπες και χαρές συνοδεύουν τη φοιτητική διασπορά. Ωστόσο η φοιτητική διασπορά χρωματίζει με άλλα χρώματα τα δεδομένα και τα διαφοροποιεί από τον ψυχικό πόνο και τις στερήσεις που ζήσαν οι ξενιτεμένοι της οικονομικής διασποράς. Στην πρώτη περίπτωση κουράζεται κανείς για καλύτερη γνώση/καλύτερες σπουδές ενώ στη δεύτερη αγωνιά για την επιβίωση.

– Η διασπορά διαμορφώνει μία ιδιαίτερη ψυχολογία που αξίζει τον κόπο να μελετηθεί; Ποια είναι η γνώμη σας;

Ναι, η διασπορά πράγματι διαμορφώνει μία ιδιαίτερη ψυχολογία σε πολλά επίπεδα. Αν εστιάσουμε στην περίπτωση της Ελληνικής (οικονομικής) διασποράς, με εξέχον παράδειγμα τη διασπορά στην Αίγυπτο, μπορούμε να επισημάνουμε τα εξής σημαντικά στοιχεία :

α) Οι Έλληνες πάροικοι κατά κανόνα διατηρούν και μεταδίδουν από γενιά σε γενιά την Ελληνική συνιστώσα της ταυτότητάς τους, την Κοινωνική οργάνωση ή έστω δικτύωση, ζωντανή σχέση με την ορθόδοξη θρησκεία και τον Ελληνικό πολιτισμό καθώς και την ναρκισσιστική ενισχυτική αναφορά τους σε μία εξιδανικευμένη αναπαράσταση της Ελλάδας.

β) Κατά κανόνα αφήνουν πίσω πειστικές συνθήκες ανέχειας και φτώχειας στις οποίες μάλιστα συνεχίζουν να ζουν για ένα τουλάχιστον διάστημα σημαντικά μέλη της οικογένειας και του σογιού τους. Αυτό σημαίνει ότι την ίδια στιγμή που πρέπει να αποχαιρετήσουν τον τόπο τους, μάχονται να κρατήσουν ή να ενισχύσουν τη σχέση τους με τον τόπο που άφησαν (αποστολή εμβασμάτων, επικοινωνία, επισκέψεις, κλπ). Μάλιστα, για μεγάλο χρονικό διάστημα τον 19ο και τον 20ο αιώνα, ένας σημαντικός δεσμός ήταν η συχνή επιλογή συζύγου από τον τόπο τους.

γ) Είναι φανερό από τα προηγούμενα ότι για περισσότερες από μία ή δύο γενιές οι Έλληνες της διασποράς μετέχουν σε δύο κουλτούρες και λειτουργούν με βάση δύο νοοτροπίες. Η συνύπαρξη των δύο αυτών πλαισίων αναφοράς δεν είναι πάντοτε εύκολη και αρμονική. Η συγκεκριμένη αντιφατικότητα εκδηλώνεται στο πεδίο των σχέσεων με τη χώρα υποδοχής, χαρακτηριστικά είναι τα κινηματογραφικά δείγματα όπως το *My big fat Greek wedding* (Γάμος αλλά Ελληνικά). Η αντίφαση όμως εκφράζεται και στις σχέσεις με την Ελλάδα όπως δείχνει η χαρακτηριστική καρικατούρα του «μπρούκλη» που δυσκολεύεται να επικοινωνήσει με τους Έλληνες όταν βρίσκεται στην Ελλάδα ή η ευκολία με την οποία ενσωματώνονταν οι Αιγυπτιώτες όταν επέστρεφαν στην Ελλάδα.

Σε χώρες που θεωρούνται ισχυρές και προχωρημένες (Ευρώπη, ΗΠΑ, Αυστραλία, κλπ.) οι Έλληνες μετανάστες ένωσαν ότι ξεκινούν από χαμηλά για να ανέλθουν στο ίδιο επίπεδο με τους γηγενείς. Αυτό συνήθως συνοδεύεται και από ένα αίσθημα κατωτερότητας που μεταφραζόταν σε λατρεία των

προτύπων της χώρας υποδοχής για παράδειγμα ως «λατρεία του λευκού». Αντίθετα, στην περίοδο της αποικιοκρατίας υπήρχε ισχυρή τάση προνομιακής αναφοράς στην μητροπολιτική δύναμη και σχετικής αποφυγής της εντόπιας κοινωνικής ζωής. Αυτό ίσχυε κυρίως για τα μεσαία και ανώτερα στρώματα της παροικίας ενώ οι άνθρωποι της απλής εργασίας είχαν αρμονικές σχέσεις με τους ντόπιους όπως έκαναν οι Έλληνες της Αιγύπτου.

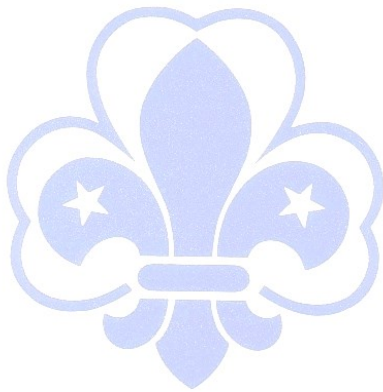
Σας ευχαριστούμε θερμά!

Η λύση του σταυρολέξου:

ΟΡΙΖΟΝΤΙΑ: 1) ΤΑΜΑ- ΒΕΡΑ 2) ΑΤΙ-ΜΕΡΙΣ 3) ΡΟ - ΜΕΛΙΣΙ 4) ΑΚΑΙΡΟΣ
5) ΝΟΣΤΟΣ 6) ΚΕΠ - ΒΡΕ 7) ΕΡΗΜΙΑΣ 8) ΝΕΡΑ- ΟΑΚΑ 9) ΚΙΝΔΥΝΟΣ

ΚΑΘΕΤΑ: 1) ΤΑΡΑΝΔΟΝ 2) ΑΤΟΚΟ - ΕΚ 3) ΜΙ - ΑΣΚΕΡΙ 4) ΜΙΤΕΡΑΝ 5) ΜΕ-
ΡΟΠΗ 6) ΒΕΛΟΣ- ΜΟΥ 7) ΕΡΙΣ - ΒΙΑΝ 8) ΡΙΣ - ΤΡΑΚΟ 9) ΑΣΙΑ - ΕΣΑΣ

Συντακτική Επιτροπή:

Κώστας Βάλβης, Χρήστος Ευαγγέλου, Δημήτρης Καπαιτζής,
Λευτέρης Μπαλόγλου, Μεταξούλα Φιλιππάτου

Λογότυπο Ενημερωτικού

Δελτίου νέας περιόδου:

Μαριλένα Σφακιανοπούλου

Σελιδοποίηση/εκτύπωση:

Τάκης Σφακιανόπουλος